

До Председателя на научно жури
съгласно Заповед № Р- 109-88/23.02.2022г.
на Ректора на Медицински Университет – Варна

СТ А Н О В И Щ Е

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
по научна специалност „нефрология“ на д-р Снежана Атанасова Атанасова
Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“- Варна, Факултет
„Медицина“, Катедра „Втора катедра по вътрешни болести“
на тема: „Оценка и динамично проследяване на хиперфосфатемията – предиктор за
костно-минерални нарушения при диализни пациенти“

от доц. д-р Александър Иванов Осиченко, д.м.,
научна специалност – нефрология, Началник Клиника по диализно лечение,
Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда, София

Костно-минералните нарушения (КМН) при хронично бъбречно заболяване (ХБЗ)
са основен рисков фактор за развитие на спонтанни фрактури, сърдечно-съдови
заболявания и висока смъртност при пациентите на хронична диализа (ХД).

Това определя и актуалността на представения дисертационен труд на д-р
Снежана Атанасова Атанасова, която си поставя за цел да анализира
диагностичните, клинични и терапевтични аспекти на нарушенията на костно-
минералния метаболизъм при ХБЗ в хода на консервативно и хемодиализно
лечение.

За реализиране на поставената цел са формулирани ясно и точно 6 основни задачи.
Допуска се хипотезата, че разработената констелация от диагностични и
терапевтични методи допринася, както за изясняване на етиопатогенетичните
механизми на КМН при болните с ХБЗ на консервативно и хемодиализно лечение,
така и за повишаване на ефективността на индивидуализирания подход към тези
болни.

Дисертационният труд съдържа 164 стандартни страници и е онагледен с 45
таблици, 29 фигури и 1 приложение. Литературната справка включва 206
литературни източника, от които 8 на кирилица и 198 на латиница.

Д-р Снежана Атанасова Атанасова познава добре същността на проблема и е представила творческа оценка на анализирания литературен материал.

Дисертационният труд обхваща 116 болни с ХБЗ: 30 пациенти в преддиализен стадий (контролна група) и 86 пациенти на ХД в Клиниката по Нефрология и диализа на УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна, проследени клинично и изследвани по рутинните методи за период от 3 години (1.II.2019 г. и 31.I.2022 г.).

На пациентите е снета подробна анамнеза и обективен физикален статус. Изследвани са следните лабораторни показатели: паратиреоиден хормон (ПТХ), калций, фосфор, алкална фосфатаза, витамин Д, склеростин. Качеството на живот на болните на хемодиализа е изследвано със специализиран въпросник (KDQOL-36) модификация на С.Стайкова. Статистическите данни са обработени чрез VM SPSS v.25, и Jamovi v.2.1.1. Използваните разнообразни съвременни методи съответстват на целите на изследването.

Получените резултати са интерпретирани задълбочено и при съпоставяне с данните от публикувани в литературата изследвания, в случаите когато такива са налични. Резултатите показват, че: 1) Пациентите на ХД имат по-високи стойности на фосфор и ПТХ и по-ниски стойности на калций в сравнение с преддиализните болни. 2) Лечението с калциев карбонат и комбинация от sevelamer и cinacalcet показва сигнификантна значимост по отношение на хиперфосфатемията и вторичния хиперпаратиреоидизъм (ВтХПТ). 3) Повече от половината пациенти на ХД на етелкалцетид достигат над 30% понижение на ПТХ още в първото тримесечие, и над 60% - на първата година от лечението. 4) Диализните пациенти имат до 3 пъти по-висок серумен склеростин, в сравнение с преддиализните. 5) При пациенти, провеждащи хемодиализация елиминирането на фосфор се увеличава от 67% на 76%, докато при пациентите на конвекционална диализа то е константна величина. 6) Корекцията на КМН има определящо значение за подобряване качеството на живот при пациентите на диализно лечение.

Приносителите на дисертационния труд са с определен научно-теоретичен и приложно-практичен характер.

Приноси с теоретичен характер 1) За първи път в България е изследван и интерпретиран серумният биомаркер - склеростин при пациенти в диализен и преддиализен стадий 2) За първи път в България е доказана, корелация между етелкалцетид и повишените концентрации на серумния биомаркер - склеростин при диализни пациенти. 3) Установени са висока ефективност и сравнителна

безопасност на Sevelamer и Cinacalcet при контролиране на хиперфосфатемията на болните с ХБЗ-КМН. 4) Доказано е предимството на хемодиафилтрацията при пациенти с хиперфосфатемия за профилактика и лечение на ВтХПТ. 5) Установено е, че КМН значително повлияват физическата активност, емоционалната и психична стабилност при болните, както и възприятието им за общо здраве.

Приноси с практико-приложен характер: 1) Изследваният за първи път в България серумен биомаркер - склеростин при пациенти с ХБЗ позволява да се установят и интерпретират съществени нарушения в костно - минералният метаболизъм и превенция на сърдечно-съдови заболявания. 2) Оценено е приложението и предимствата на интравенозен етелкалцетид, както и неговият ефект върху серумния склеростин и ПТХ при пациентите на хемодиализа с ВтХПТ. 3) Измерването и оценяването на качество на живот при пациенти с ХБЗ и хиперфосфатемия позволява по-пълно разбиране на специфичните им потребности и съдейства за повишаване ефективността на клиничния мениджмънт.

Във връзка с темата на дисертацията д-р Снежана Атанасова Атанасова има 3 публикации в научни списания.

Представените материали по процедурата отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за развитието на академичния състав на МУ – гр. Варна за присъждане на научна степен „доктор“.

В заключение, считам, че дисертационният труд на д-р Снежана Атанасова Атанасова е завършен, съвременен, задълбочен, добре структуриран и оформен, с ясни и точно формулирани и изпълнени задачи, с определени изводи и приноси както за съвременната наука, така и за практиката. Всичко това ми дава основание да препоръчам на членовете на уважаемото научно жури да присъди на д-р Снежана Атанасова Атанасова образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност нефрология в професионално направление 7.1. Медицина от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

14.03.2022 г.

София

доц. д-р Александър Иванов Осиченко, д.м.,

